

v. J. J. J. J. J.

L.U.F. Acc. N:r 929:5,6

Landskap: Småland   Upptecknat av: Gustav Göransson
Härad: N. Vedbo   Adress: Tapparp, Frinnaryd
Socken: Frinnaryd   Berättat av:
Uppteckningsår: Född år   i

Dödsfall och begravningar.

Kommer uflan fram, och sätter sig på skorsten och skriker säges någon i huset dö under den närmaste tiden. En man från Frinnaryd hade varit borta när han kom mot sitt hem på natten såg han en likståt köra ut från sitt hem och han kände alla som voro med kort därefter sjuknade han och dog. Vid begravning ville ingen vara den eftersta skjutsen i likståten för någon av de personer som åkte på den skjutsen skulle bli hans begravning. När sådana personer skulle begravas som hade begått självmord eller några andra svåra förbrytelser så fick de icke bäras genom kyrkporten utan de fingo försöka komma över ringmuren som den kallades ringas fick ej håller göras. De skulle begravas på någon avskild plats av kyrkogården. Då begravning skulle äga rum vid en gård sattes alltid upp granar toppen skulle brytas åt det håll där de åkte med liket. Hackat granris skulle strös på vägen och kors skulle och och

N. Sjöman

L.U.F. Acc. N:r 929:6,7

Landskap: Småland   Upptecknat av: Gustav Göransson
Härad: N.Vedbo   Adress: Tapparp
Socken: Frinnaryd   Berättat av:
Uppteckningsår: Född år   i

-----

läggas. Likkistan skulle alltid bäras med den ändan före som
fötterna var åt. Mötande personer skulle blotta huvudet.
Då de passerade en oinvid gravplats spottade alltid på en
sten eller en kvist och kastade på det ställe där någon var
begravd. Vid en gård i Linderås församling skulle ett par
bröder ha begått ett mord och sedan grävt ned den döde i
en mosse några år därefter blev det en sjösänkning av en sjö
därinvid då grävde de en kanal just där liket låg därför
fingo de en natt flytta liket till en annan plats. Vid vissa
tider visar hon sig för en del personer med ett barn på armen
och utvisar platsen där hon är begravd. Därbredvid är en
källa just där kommer synen opp.

V. Sjögrens samling

L.U.F.

Acc. N:r 929:7,8

Landskap: Småland

Upptecknat av: Gustav Göransson

Härad: N.Vedbo

Adress: Tapparp, Frinnaryd

Socken: Frinnaryd

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

Bemärkelsedagar under året.

Bliver himmelen den 1 jan. röd om morgonen, det bådar sorg i landet, krig eller stort oväder. Giver man ut pengar, då får man dryga utgifter och många ledsamheter under året. Den förnämsta kakan eller den s.k. julkusen gömmas till sånings- tiden. I den kvarvarande halmen dansas julen ut, varefter den bäres ut och förvaras till mången god ting. Allmogen förmenar att om det blåser på S:t Blasii eller "(Blosi)" dag, den 3 febr., så kommer mycken blåst att inträffa under året. På denna dag bör man inte begagna något som går runt omkring, t.ex. en spinnrock, en kvarn o.s.v. på det att kreaturen ej måtte få "kringgången", ett slags sjukdom, varunder djuret svänger sig rint omkring till det störtar. Förr i världen var man ock angelägen att på denna dag icke något levande komma ut i fria luften utan vara svett med ett, jul-, nyårs- eller trettondagsljus.

N. Göranssons arkiv

L.U.F.   Acc. N:r 929:8

Landskap: Småland

Upptecknat av: Gustav Göransson

Härad: N.Vedbo

Adress: Tapparp, Frinnaryd

Socken: Frinnaryd

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år   i

Om den 22 febr. anmärker den gamla bondepraktikan.

Om thet frys S:t Päders natt,

Ta må du vänte ther efter brådt

At thet skall frysa väl härdelig

I trettio nätter säger bonden tig".

Den 24 febr., kallad "Löparemassan", har den bemärkelsen, bland andra, att den bock, vars horn nu löpa ut, kommer att arta sig gott, Om sydvästlig eller västsydvästlig storm inträffar på någon av dagarna den 19-22 mars, så blir 4 av de därpå följande åren sommaren våt. Om det fryser vårfrunatten, natten till den 25 mars, så fryser det därefter i 40 nätter. Är vårfrudagen rätt klar om morgonen och litet in på dagen så betyder det ett gott år, enligt bondepraktikan. Den 30 jan

skulle man också härlåta i februari

v. L. Göranssons avskrift

L.U.F.   Acc. N:r 929:9

Landskap: Småland   Upptecknat av: Gustac Göransson
Härad: N. Vedbo   Adress: Tapparp, Frinnaryd
Socken: Frinnaryd   Berättat av:
Uppteckningsår: Född år   i

Hälften av den sedan tjugonedag jul sparade och torkade julkasen "den förnämsta kakan" brukades den 4 april sönderstötas till mjöl, blanda det tillsammans med något korn i den skäppa, varur man sedermera skall så och giva det att äta åt hästen, som drar harven. Den andra hälften förtäres av såningsmannen eller den som nedmyllar säden. Han och dragarna tros därigenom få större krafter och förvara sig bättre mot alla sjukdommar samt åkern erhåller en större fruktbarhet. I Bohuslän arbetar man ej gärna i jorden den 25 april: man tror, att mask angriper säden. Vädrar man kläder denna dag, så kommer ej mal i dem. Den sjätte april infaller den trettonde veckan. Den tionde veckan skulle svarthavren sås och vithavren strax därefter. I sjunde veckan sattes potatis, linet skulle också sås i den veckan. Om den 20 maj infaller på en onsdag kallades den latonsdag. Om det regnar i sjunde veckan så skall det bli gräs på bergen. De s.k. "Luddinätter" infalla 3 nätter före den 1 maj och 3 nätter efter; om då tordön

v. L. Göranssons avskrift

L.U.F.

Acc. N:r 929:9

Landskap: Småland

Upptecknat av: Gustav Göransson

Härad: N. Vedbo

Adress: Tapparp, Frinnaryd

Socken: Frinnaryd

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

-----

inträffar, bliver ett fruktsamt och gott år, men stor mannadöd, enligt bondepraktikan. Peregrini dag, den 16 maj, räknas av allmogen bland lyckosamma dagar. Före Urbani dag, den 25 maj, bör man ej sätta plantor och kål. Regn denna dag bådär intet gott för årsväxten. Sådan väderleken är några dagar före den 22 juni, sådan säges den bliva ända till Milaeli (den 22 sep.) På midsommaraftron den 23 juni, äro åtskilliga bruk gängse, Om midsommarnatten gå flickorna ut för att på marken, plocka nio sorters olika blommor av vilka de binda, somliga, andra en krans, och lägga den under sin huvudgård, då de vid morgonens inbrott gå till vila. Vad man på dessa blommor drömmer, slår in. Meningen är att man skall drömma om sin blivande brudgum. I drömmen måste en manlig gestalt visa sig, och sådan han ser ut, kommer och den drömmande flickans man att se ut men då blommorna plockas och bindas, måste flickan vara alldeles ensam. Hon får icke tala ett ord, allt ifrån hon börjar att samla blommorna och till dess hon stiger upp om morgonen. Talar hon, förlorar hon allt. Att besöka hälsokällor och dricka ur dem

v. Sydovs avsk.

L.U.F. Acc. N:r 929:11

Landskap: Småland

Upptecknat av: Gustav Göransson

Härad: N.Vedbo

Adress: Tapparp, Frinnaryd

Socken: Frinnaryd

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

-----

skall och på midsommarafton ha en kraftigare verkan än eljest. Sjuka och svaga personer plägade och i tanke på att bli befriade från sin sjukdom, rulla sig i den dag, som denna afton faller. De buskar som på Johannes döparens dag avrödjas, växa icke upp igen. Bland de dagar på vilka åderlåtning ej bör äga rum, anmärker även bondepraktikan. Anatolii dag, eller den 1 juli: Den väderlek som är rådande den 27 juli eller Sju-sovaredagen, så kallad till minne av de sju kristna martyrerna, som i en grotta sovo den sekellånga sömnen tros skola fotfara de närmast sju veckorna. Olsmässan, den 29 juli infaller i fullmåne så tros detta förebåda full och god vinter. Strålar himmelen klar den 10 aug., eller den s.k. Larsmässodagen, betyder det god höst och sträng vinter, är den mulen, blir vintern fuktig. Vid den 29 sep., eller Mikaelmässodagen, fäster man mycken betydelse i avseende å väderleken. Om det den dagen blåser nordlig eller ostlig vind, blir vintern icke sträng; regnar det utan blåst, blir det mild vinter är det uppehålls-

v. Lydovs voder
L.U.F. Acc. N:r 929:12

Landskap: Småland

Upptecknat av: Gustav Göransson

Härad: N.Vedbo

Adress: Tapparp, Frinnaryd

Socken: Frinnaryd

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

-----

väder, blir det tort nyår. Inträffar rimfrost före denna dag, skall det frysa efter 1 maj nästföljande år. I Skåne iakttagar man noga, om det blåser mest för eller eftermiddag på Mikaelidag. I förra fallet blir spannmålen dyrast första halvåret efter skörden; i senare fallet är det rådligast att dröja med försäljningen till våren och sommaren. På aftonen före Mikaelsmässodagen slås även om snö fallit, något foder, som blandas bland det redan inbärgade, som därav bliva under den instundande vintern hälsomsamt och drygt. Vad viktigt man på den 21 okt. företager, anses icke få någon lycklig utgång. Om vädret på Mårten biskops dag, den 11 nov., är mulet hela dygnet, blir det en ostadig vinter. Regnar det blir det regn i 50 dagar. Är vädret klart har man att vänta en skarp vinter. Till väderleken under den kommande vintern söker man också sluta sig av färgen på Mårtensgåsens bröstben. Är detsamma brunt, kan man taga för avgjort, att det blir en bister köld; är det däremot

v. Lydows arkiv.

L.U.F. Aec. N:r 929:13

Landskap: Småland

Upptecknat av: Gustav Göransson

Härad: N. Vedbo

Adress: Tapparp, Frinnaryd

Socken: Frinnaryd

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född i år

-----

vitt, får man mycket snö och blida dagar. Den sista nov. bär i almanackan namnet Anders; om denna dag heter det: Om Anders braskar så skall julen slaska, eller, om Anders slaskar skall julen braska. Klart väder på den dagen betyder jämn vinter, men mulet väder, ostadig vinter.